

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет
“ 19 ” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОСТІ**

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність СЗ «Міжнародні відносини»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, д-р. політ. наук Андрій ГОЛЬЦОВ

Київ – 2025 р.

1. Опис навчальної дисципліни Міжнародні організації та глобальні проблеми сучасності

Навчальна дисципліна «Міжнародні організації та глобальні проблеми сучасності» належить до обов'язкових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти з галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальності СЗ «Міжнародні відносини», освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня. У сучасному світі спостерігається несприятлива тенденція до загострення глобальних проблем людства, у розв'язанні яких велика роль належить міжнародним організаціям. Магістри міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій мають бути здатними для виконання фахових завдань у справі розв'язання зазначених вище проблем. Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів: «Міжнародні організації. Глобальні екологічні та безпекові проблеми» та «Глобальні соціально-економічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх вирішенні».

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	СЗ «Міжнародні відносини»	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	Форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	8 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	74 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні організації та глобальні проблеми сучасності» полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти наукових знань щодо глобальних проблем сучасності й основних засад, напрямів та механізмів діяльності міжнародних організацій щодо їх розв'язання; формуванні

вмінь та навичок студентів проводити дослідження функціонування міжнародних організацій у сфері вирішення глобальних проблем.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

ПРН6. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

ПРН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Міжнародні організації. Глобальні екологічні та безпекові проблеми													
Тема 1. Міжнародні організації, їхнє функціонування	1-2	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	-	14
Тема 2. ООН у глобальному світі	3-4	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	14
Topic 3. Global Environmental Problems. The Role of International Organizations in Their Resolution / Тема 3. Глобальні екологічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв’язанні	5-6	11	2	2	-	-	7	11	1	1	-	-	14

Тема 4. Глобальні проблеми забезпечення миру та безпеки. Роль міжнародних організацій в їх вирішенні	7-8	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1		46	8	8	-	-	30	46	4	4	-	-	38
Змістовий модуль 2. Глобальні соціально-економічні проблеми сучасності													
Тема 5. Глобальні соціально-економічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	9-10	15	2	2	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Тема 6. Глобальна продовольча проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	11-12	15	2	2	-	-	7	15	1	1	-	-	13
Тема 7. Глобальна демографічна проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	13-14	14	2	2	-	-	7	14	1	1	-	-	12
Тема 8. Глобальна проблема забезпечення здоров'я населення. Роль міжнародних організацій в її розв'язанні	15	11	1	1	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2		44	7	7	-	-	30	44	4	4	-	-	36
Усього годин		90	15	15	-	-	60	90	8	8	-	-	74

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації, їхнє функціонування	2
2	ООН у глобальному світі	2
3	Global Environmental Problems. The Role of International Organizations in Their Resolution / Глобальні екологічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	2
4	Глобальні проблеми забезпечення миру та безпеки. Роль міжнародних організацій в їх вирішенні	2
5	Глобальні соціально-економічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	2
6	Глобальна продовольча проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	2
7	Глобальна демографічна проблема. Роль	2

	міжнародних організацій в її вирішенні	
8	Глобальна проблема забезпечення здоров'я населення. Роль міжнародних організацій в її розв'язанні	1
	Разом	15

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації, їхнє функціонування	2
2	ООН у глобальному світі	2
3	Глобальні екологічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	2
4	Глобальні проблеми забезпечення миру та безпеки. Роль міжнародних організацій в їх вирішенні	2
5	Глобальні соціально-економічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	2
6	Глобальна продовольча проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	2
7	Глобальна демографічна проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	2
8	Глобальна проблема забезпечення здоров'я населення. Роль міжнародних організацій в її розв'язанні	1
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації, їхнє функціонування	12
2	ООН у глобальному світі	12
3	Глобальні екологічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні	12
4	Роль міжнародних організацій у вирішенні проблем забезпечення миру та безпеки у світі	12
5	Роль міжнародних організацій у розв'язанні глобальних соціально-економічних проблем	11
6	Роль міжнародних організацій у розв'язанні продовольчої проблеми у світі	11
7	Глобальна демографічна проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні	10
8	Глобальна проблема забезпечення здоров'я населення. Роль міжнародних організацій в її розв'язанні	10
	Разом	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист рефератів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, написання реферату).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Міжнародні організації. Глобальні екологічні та безпекові проблеми		
Семінарське заняття 1. Міжнародні організації, їхнє функціонування	ПРН 2, 6, 7. У тому числі, критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем. Аналізувати функції головних органів ООН, її спеціалізованих установ та підрозділів. Оцінювати діяльність міжнародних організацій щодо розв'язання екологічних проблем. Виявляти проблеми поширення озброєння у світі. Аналізувати діяльність ООН та інших міжнародних організацій щодо забезпечення миру та безпеки у світі.	10
Завдання для самостійної роботи 1.		5
Семінарське заняття 2. ООН у глобальному світі		10
Завдання для самостійної роботи 2.		5
Семінарське заняття 3. Глобальні екологічні проблеми. Роль міжнародних організацій в їх розв'язанні		10
Завдання для самостійної роботи 3.		5
Реферат (з теми за вибором студента)		10
Семінарське заняття 4. Глобальні проблеми забезпечення миру та безпеки. Роль міжнародних організацій в їх вирішенні		10
Завдання для самостійної роботи 4.		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Глобальні соціально-економічні проблеми сучасності		
Семінарське заняття 5. Глобальні соціально-економічні проблеми. Роль	ПРН 2, 6, 7. У тому числі, критично осмислювати та аналізувати глобальні	10

міжнародних організацій в їх розв'язанні	процеси та їх вплив на міжнародні відносини. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем. Виявляти головні причини соціально-економічних проблем у регіонах та країнах світу. Визначати шляхи розв'язання продовольчої проблеми в окремих регіонах та країнах. Виявляти головні причини демографічних та медичних проблем у регіонах та країнах світу. Аналізувати діяльність ООН та інших міжнародних організацій щодо розв'язання соціально-економічних проблем у світі.	
Завдання для самостійної роботи 5.		5
Семінарське заняття 6. Глобальна продовольча проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні		10
Завдання для самостійної роботи 6.		5
Реферат (з теми за вибором студента)		10
Семінарське заняття 7. Глобальна демографічна проблема. Роль міжнародних організацій в її вирішенні		10
Завдання для самостійної роботи 7.		5
Семінарське заняття 8. Глобальна проблема забезпечення здоров'я населення. Роль міжнародних організацій в її розв'язанні		10
Завдання для самостійної роботи 8.		5
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		(M1 + M2)/2*0,7 ≤ 70
Екзамен		30
Всього за курс		(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедайннів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Порушення норм академічної доброчесності при виконанні студентами наукових та навчальних робіт є неприпустимим. Несамостійне виконання тестових завдань, списування під час виконання модульного та семестрового контролю (екзамену) заборонені (зокрема, не допускається використання мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, їхні реферати мають містити правильно оформлені посилання на використані джерела та літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Міжнародні організації та глобальні проблеми сучасності» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4820§ion=6>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Зінченко В. В. Глобалізація і глобалістика : навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2021. 428 с.
2. Європейський Союз у міжнародних відносинах : навч. посіб. / В. В. Копійка, С. О. Маковський, М. А. Миронова ; за ред. В. В. Копійки. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с.
3. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 330 с.
4. Кондратьєв І. В. Глобальні проблеми сучасності : навч.-метод. посіб. Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2021. 28 с.
5. Кононенко О. Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навч.-метод. посіб. Київ : ДП «Прінт сервіс», 2022. 109 с.
6. Кучик О. С. Україна в міжнародних організаціях : підручник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2023. 411 с.
7. Міжнародні організації : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової. Київ : Центр навчальної літератури, 2023. 344 с.
8. Міжнародні організації : навч. посіб. / О. С. Кучик та ін. ; ред. О. С. Кучик. Київ: Знання, 2023. 749 с.
9. Міжнародні організації : навч. посіб. / укладачі: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб. вид. 2-ге, перероб. та доп. Харків : ХДУХТ, 2022. 235 с.[Електронний ресурс]
10. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2021. 280 с.
11. Резнікова Н. В. Глобальні екологічні проблеми в сучасному світі: екологічна детермінанта міжнародних економічних відносин. Київ : Вістка, 2022. 216 с.
12. Ровенчак І. І., Котик Л. І. Міжнародні політичні, військові та економічні організації : навч.-метод. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 142 с.
13. Румик І. І. Продовольча безпека держави: питання теорії, методології, практики : монографія. Київ : КРОК, 2021. 420 с.
14. Ситник Г. П. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека : курс лекцій. Київ : ТОВ «САК Лтд.», 2023. 92 с.
15. Стройко Т. В. Міжнародні організації : навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2021. 250 с.
16. Україна в міжнародних організаціях : навч. посіб. / Ю. І. Макар та ін. ; за ред. Ю. І. Макара. Чернівці : Прут, 2022. 880 с.
17. Філософія глобальних проблем сучасності: навч. посіб. / кол. авторів; за наук. ред. Арістової А. В.; упор. словн. Волобуєва С. В. Київ : НТУ, 2022. 184 с.

- 18.Царик Л. П., Лісова Н. О. Глобальні і регіональні екологічні проблеми : навч. посіб. Тернопіль : Наук-вид. відділ ТНПУ, 2021. 168 с.
- Допоміжні
- 19.Бєбєк В. М., Шергін С. О., Дегтерьова Л. О. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2021. 208 с.
- 20.Власов В.І. Глобальна продовольча проблема: монографія. Київ : Інститут аграрної економіки, 2021. 506 с.
- 21.Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір : монографія / за ред. В. К. Кіптенко, Б. П. Яценка. Київ : Київський університет, 2022. 255 с.
- 22.Гойчук О.І. Продовольча безпека: монографія. Житомир: Полісся, 2004. 348с.
- 23.Демографічні фактори бідності : монографія / за ред. Е. М. Лібанової. Київ : ІДСД НАН України, 2022. – 184 с.
- 24.Еволюція світ-системи глобалізму (Стратегічні імперативи співрозвитку) : кол. монографія / О. Г. Білорус та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. О. Г. Білорус. Київ : КНЕУ, 2021. 429 с.
- 25.Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : Вид. Рожко С. Г., 2022. 488 с.
- 26.Коваленко Н. В. Бідність як соціально-економічна категорія. Київ : Освіта, 2021. 235 с.
- 27.Кулініч М. А., Татаренко Н. О., Ціватий В. Г. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем : навч. посіб. / за ред. Л. Д. Чекаленко. Київ : ДАУ, 2023. 628 с.
- 28.Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу: монографія. Умань : Сочинський М. М., 2020. 453с.
- 29.Людський розвиток в Україні. Оцінка та прогноз рівня життя населення: кол. монографія / Е. М. Лібанова та ін. ; за ред. Е. М. Лібанової. Київ : ІДСД ім. М.В. Птухи НАН України, 2021. 269с.
- 30.Мельник Л. Г. Сучасні соціально-економічні тренди: досвід ЄС та практика України у світлі промислових революцій: монографія. Суми: Сум. деж. ун-т, 2021. 336с.
- 31.Охорона здоров'я і права людини : ресурсний посіб. / за наук. ред. І. Я. Сенюти (укр. версія). 5-те вид., доп. Львів : Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2022. 989 с.
- 32.Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія. Київ : НІСД, 2021. 560 с.
- 33.Райнерт Е. С. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними. Київ : Темпора, 2022. 444 с.
- 34.Роль ООН у сучасному світі: матеріали наукового симпозиуму, присвяченого 75-річчю від дня заснування Організації Об'єднаних Націй, м. Кам'янець-Подільський, 22 жовтня 2020 р. / редкол.: М. М. Тріпак (гол.) та ін. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 154 с.
- 35.Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій : навч. посіб. Умань: ПП Жовтий О. О., 2021. 226 с.
- 36.Сталий розвиток суспільства: навч. посіб. / кер. авт. кол., наук. ред. А. П. Садовенко. 2-ге вид. Київ, 2021. 392 с.

37. *Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах: монографія* / В. М. Бебик та ін. Київ : Вадекс, 2022. 442 с.
38. *Сучасні економічні теорії глобальних систем: навч. посіб.* / Г. І. Башнянин та ін. 2-ге вид., перероб. і доп. Львів : Новий Світ, 2023. 366 с.
39. Тиндик Н.П. *Трудова міграція в епоху глобалізації : інтеграція у світ чи втеча від бідності : монографія.* Львів : ЛДУВС, 2021. 600 с.
40. Юрченко Л. І. *Екологія : навч. посіб.* Київ : ВД «Професіонал», Центр учбової літератури, 2022. 304 с.
41. Chirico J. *Global Problems, Global Solutions: Prospects for a Better World.* Thousand Oaks : SAGE, 2020. 648 p.
42. *Globalization as Evolutionary Process: Modeling Global Change (Rethinking Globalizations)* / G. Modelski, T. Devezas, W. Thompson (eds.). London : Routledge, 2022. 464 p.
43. Hurd I. *International Organizations : Politics, Law, Practice.* 3rded. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 310 p.
44. *International Organization and Global Governance* / T. G. Weiss, R. Wilkinson (eds.). 2nd ed. London : Taylor & Francis Ltd, 2022. 778 p.
45. Pease K.-K. *International Organizations.* 5th ed. New York : Taylor & Francis Inc, 2021. 366 p.
46. Sernau S. *Global Problems: The Search for Equity, Peace, and Sustainability.* 3rded. South Bend : Pearson, 2020. 408 p.
47. *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations* / J. Baylis, S. Smith, P. Owens (eds.). 7th ed. Oxford : Oxford University Press, 2022. 610 p.

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство закордонних справ України. URL : <https://mfa.gov.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL : <https://www.kmu.gov.ua>
4. Статут Організації Об'єднаних Націй. URL : http://www.un.org.ua/images/documents/3718/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
5. Eurostat. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat>
6. European Union (EU). URL : https://europa.eu/european-union/index_en
7. Food and Agriculture Organization (FAO). URL : <https://www.fao.org/home/home/en>
8. Institute for the Study of War (ISW). URL : <https://www.understandingwar.org/>
9. International Monetary Fund (IMF). URL : <https://www.imf.org/en/Home>
10. International Union for Conservation of Nature (IUCN). URL : <https://www.iucn.org/>
11. North Atlantic Treaty Organization (NATO). URL : <https://www.nato.int/>
12. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). URL : <https://www.oecd.org>
13. United Nations (UN). URL : <https://www.un.org/en/>
14. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL : <https://unctad.org/>
15. United Nations Development Programme (UNDP). URL : <https://www.undp.org/>

16. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)*. URL : <https://en.unesco.org/>
17. *United Nations Environment Programme (UNEP)*. URL : <https://www.unep.org/>
18. *United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF)*. URL : <https://www.unaids.org/en/aboutunaids/unaidscosponsors/unicef>
19. *World Bank Group*. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>
20. *World Health Organization (WHO)*. URL : <https://www.who.int/home>
21. *Methodology The World's Healthiest Countries*. URL : http://images.businessweek.com/bloomberg/pdfs/WORLDS_HEALTHIEST_COUNTRIES.pdf